

henlagt, blev paa ny taget op i 1918—19, og der blev da overfor Finansudvalget gjort Rede for, at en Overflytning som den, Hr. Olrik anbefalede, i Virkeligheden ikke løste det Problem at bortfjerne de Erhvervs-vanskeligheder, der fandtes paa Vestkysten, idet de Fangere, ved Hjælp af hvilke Opgaven skulde løses, netop alle sammen var særdeles dygtige Folk, som klarede sig godt, hvor de var, og deres Bortflytning vilde altsaa kun betyde en Svækkelse af Erhvervsforholdene i Vestgrønland, hvor man rundt i Kolonierne kom af med de bedste Fangere og beholdt de daarligste, som i Forvejen var ringest i Stand til at hævde sig i Eksistenskampen. Derfor blev i 1918—19 Planen paa ny stillet i Bero, idet man dog henpegede paa den Betydning, det vilde kunne faa at genoptage disse Planer, men da ud fra et helt andet Synspunkt, nemlig Muligheden af at faa hele Grønland anerkendt som dansk Besiddelse.

Og det er ogsaa paa den Maade, Sagen staar den Dag i Dag. Forholdene paa Vestkysten ligger nu saaledes, at der ikke er nogen Tvivl om, at Erhvervsforholdene der er i betydelig Grad forbedret, og at man kan vente sig yderligere lysere Udsigter som Følge af Fiskeriets Udvikling. Grønlænderne, ogsaa de, der har været svagest stillet, naar de skulde hjælpe sig igennem paa Grundlag af deres gamle nationale Erhverv, har vist sig lærenemme, hvad Uddannelsen som Fiskere angaar. Fisken har hidtil været til Stede i saa stor Mængde, som man overhovedet har kunnet fange, og Grønlænderne har været i Stand til at behandle den saaledes, at den kommer frem hertil som et første Klasses Produkt, der fuldt ud staar paa Højde med norsk og islandsk Fisk.

Derfor, hvis man skal gaa til et saadant Koloniseringsforsøg i Scoresbysund-Eggen, skal det være af helt andre end erhvervs-mæssige Grunde, paa hvilke Kravet om Gennemførelsen af et saadan Forsøg hidtil har været bygget. Men om det, saaledes som Spørgsmaalet om Anerkendelsen af Danmarks Suverænetet over hele Grønland i indeværende Aar har ligget, vilde have været fremmede for danske Interesser at foretage et saadant Skridt, ja, det anser jeg i hvert Tilfælde for tvivlsomt. Men de fuldt udarbejdede Planer bør tages op og vil blive taget op, saa snart man skønner, de bør fremmes under Hensyn til vor Stilling i Østgrønland. I øvrigt er Forholdet dette, at de Herrer, som i Forsommeren fremsatte Forslaget om dette Forsøgs Gennemførelse, i hvert Tilfælde, efter hvad der er bragt til

min Kundskab, ikke længere er til Disposition. Jeg tror, at Brødrene Porsild, hvem det vilde have ligget nærmest at betro Opgavens Løsning, fordi deres Kendskab til Grønlænderne er det mest omfattende, idet de taler deres Sprog og nyder megen Anseelse i de Befolkningslag, de for denne Opgaves Løsning skulde henvende sig til, ikke længere er til Disposition; hvorvidt Hr. Olrik er det, har jeg ikke sikker Viden om, det skal jeg derfor heller ikke udtale mig om.

Jeg nærer ikke Tvivl om, at det vil blive meget vanskeligt at løse denne Opgave ved Hjælp af Vestkystens Grønlændere, fordi de paa Grund af den forholdsvis nære Forbindelse mellem Kolonierne er vant til en mere selskabelig Tilværelse end den, der kunde forventes i Scoresbysund-Eggen. Skulde Opgaven løses, maatte det nærmest være ved at overføre en Del af Angmagssaliks Beboere til Scoresbysund-Eggen. For at skaffe sig nærmere Overblik over Muligheden derfor og Trangen dertil har Direktøren for den grønlandske Styrelse i Efter-sommeren besøgt Angmagssalik, og han har med Hensyn til Tanken om Overflytning af en Del af Angmagssaliks Befolkning til Scoresbysund-Eggen oplyst, at saaledes som Livsvilkaarene ligger ved Angmagssalik, er der ikke nogen som helst Opfordring til af Hensyn til dem at foretage et saa kostbart Eksperiment, Angmagssalik-Distriktets Befolkning tæller kun ca. 700 Mennesker, og den kan finde fuldt ud tilstrækkelig Ud-komme til sine Fornødenheder paa det store Fangstomraade, der staar til dens Disposition; og det er i allerhøjeste Grad usikkert, om Forholdene i Scoresbysund-Eggen er af en saadan Beskaffenhed, at de vil byde vedkommende Befolkning bedre Kaar i nogen som helst Henseende. Derimod er det sikkert, at en saadan Foranstaltning vil medføre meget store Udgifter. En Overflytning af en halv Snes Familier fra Vestgrønland til et 2-å 3-aarigt Ophold ved Scoresbysund-Eggen vil andrage 250 000—300 000 Kr.; og skulde man overflytte et Antal Familier saa stort, at virkelig en Kolonisation tilveje-bragtes, vilde der blive Tale om ganske anderledes betydelige Beløb, Summer, som jeg slet ikke tror, man paa nærværende Tidspunkt vil være tilbøjelig til at bringe til Anvendelse. Endvidere vilde den aarlige Besejling af en Plads, der er saa vanskelig besejlig som Scoresbysund, koste ganske betydeligt; og det maa da ogsaa erindres, at ved en saadan Formindskelse af Befolkningstallet ved Angmagssalik-Kolonien, hvor man dog var tvunget til at holde de samme